

KOLEKTUVINIS DARBAS

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS ANYKSCIŲ RAJONO KOMITETO
IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

1959 m.

lapkričio

28 d.

šeštadienis

Nr. 96 (1079)

KAINA 15 KAP.

Eina nuo 1948 m.

JAUNASIS MOKYTOJAS

„Už taiką“ kolūkio kolūkiečiai su pagarba atsiliepia apie mokytoją komunistą Vytautą Kulboką. Atvyko jis į Mickūnų septynmetę mokyklą prieš penkerius metus, ką tik baigęs Svenčionėlių pedagoginę mokyklą. Jaunam mokytojui dirbti naujai įkurtoje septynmetėje mokykloje buvo nelengva: reikėjo ruošti pamokoms, mokyti pedagoginio meistriškumo, ieškoti kelio į vaiko širdį. Su komjaunuliška energija Vytautas Kulbokas dirbo mokykloje, po pamokų lankydavo mokinių tėvus, vakare kolūkiečiams skaitydavo pasakaitas. Dažnai pakeleivio akis matydavo iki išnakių Vytauto Kulboko kambarėlyje spindintį žiburį. Noras dar daugiau būti naudingų liaudžiai pasakino mokytoją Vytautą Kulboką savo gyvenimą susieti su Komunistų partija. Jaunas komunistas Vytautas Kulbokas niekad nepabūgsta sunkumų, visada suranda laiko darbui su žmonėmis.

Mokytojo Vytauto Kulboko pavyzdys ne vienintelis. Rajone mes turime dešimtis jaunų mokytojų, kurie, baigę aukštąsias ir vidurines pedagogines mokyklas, pokario metais įsiliejo į mūsų pedagogų šeimą. Tai nepaprastai puikus atžalynas — jaunas, vešlus, daug žadantis. Tarybų valdžia sudarė jauniems mokytojams palankiausias darbo sąlygas, aukštai įverti-

no ir vertina jų kilnų darbą.

Mokytoja komjaunulė Janina Kazlauskaitė, baigusi Vilniaus Valstybinį pedagoginį institutą, prieš dvejus metus pradėjo dirbti Svėdasų vidurinėje mokykloje. Ji dėstė anglų kalbą ir aktyviai dalyvavo visuomeniniame gyvenime. Liaudis pamilo kuklią mokytoją, ir ji buvo išrinkta rajono tarybos deputate. Šiais metais mokytoja Janina Kazlauskaitė baigė meno pažinimo kursus, tobulino savo kvalifikaciją Leningrade.

Su nepaprastu užsidegimu ir energija dirba jaunieji mokytojai. Juos greitai pamėgsta mokiniai. Nors kartais būna ir skaudžios kankios nesėkmės, nors tenka ir suklysti, nes pedagoginis darbas reikalauja didelio patyrimo, tačiau jaunos jėgos nugalė visus sunkumus.

Man teko matyti, kaip savo darbe nuolat ieško naujo Debeikių vidurinės mokyklos mokytojas, Vilniaus Valstybinio pedagoginio instituto auklėtinis Marijonas Sadzevičius. Jis pasiryžęs į savo mokyklos darbą įdiegti daugelį chemijos naujovių. Kaip mokymo dalies vedėjas, Marijonas Sadzevičius dar turi daug nuveikti, mokyti iš draugų, bet visa tai pasiekama — patyrimas sukaupiamas praktiniame darbe.

Pernai baigusi Vilniaus Valstybinį pedagoginį institutą, į Svėdasų vidurinę mokyk-

lą atvyko rusų kalbos ir literatūros mokytoja komjaunulė Ana Gelimson. Sunkios buvo pirmosios dienos, o dabar apie jaunąją mokytoją mokyklos vadovybė atsiliepia su pasitenkinimu. Dėstydamą rusų kalbą, mokytoja Ana Gelimson pakankamai išmoko lietuvių kalbą, išitraukė į mokytojų kolektyvo pedagoginę veiklą ir meninę saviveiklą.

Jaunieji mokytojai mūsų rajone sudaro didesnę dalį viso mokytojų kolektyvo. Jie nepaprastai nuosirdžiai dalyvauja kultūrinėse-masinėse priemonėse, gerai dirba su pionierių ir komjaunimo organizacijomis. Pedagoginiame darbe teigiamai užsirekomendavo jaunos mokytojos komjaunulės Jolita Kilijonaitė ir Marytė Malinauskaitė, Janina Liauskaitė ir Bronė Zagorskytė, Aldona Lekavičiūtė ir Valė Mikėnaitė, o taip pat daugelis kitų. Pirmieji žingsniai geri, tačiau dar kelias tolimas. Mokytojas turi dirbti visą laiką, kasdien tobulinti savo žinias.

Jaunieji mokytojai neturi apsvaigti pirmaisiais savo darbo laimėjimais, o nuolat plėsti savo politinį ir pedagoginį akiratį, mokyti iš knygų ir

Dideli uždaviniai, šviesios perspektyvos

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos II sesija

Vilniuje įvykusi Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos II sesija apsvaistė Tarybų Lietuvos liaudies ūkio vystymo planą 1960 metams, respublikos biudžetą 1960 metams ir kitus klausimus. Pranešimą apie

Valstybinį planą Lietuvos TSR liaudies ūkiui išvystyti 1960 metais padarė respublikos Valstybinės plano komisijos pirmininkas deputatas A. Drobnys. Aukščiausioji Taryba iš klausė taip

pat respublikos finansų ministro deputato R. Sikorskio pranešimą apie Lietuvos TSR 1960 metų Valstybinį biudžetą ir apie tai, kaip respublika įvykdė 1958 metų Valstybinį biudžetą.

Toliau industrializuoti respubliką!

Tiek pranešėjai, tiek ir diskusijose dalyvavę deputatai pažymėjo, kad bendroji respublikos pramonės produkcija 1960 metais pasieks tokį lygį, kuris buvo numatytas septynmetio plano kontroliniuose skaičiuose 1961 metams.

1960 metais naujų įmonių statybai ir veikiančių rekonstrukcijai numatoma išleisti 623 milijonus rublių. Bus žymiai išvystytos mašinų gamybos ir metalo apdirbimo pramonės šakos. Ypač sparčiai numatoma didinti elektrotechnikos, radiotechnikos pramonę, prietaisų ir staklių gamybą. Toliau bus plečiama respublikos energetikos bazė. 1960 metais bus elektrifikuota dar 180 kolūkių, įjungti į elektros sistemos tinklą 25 tarybi-

niai ūkiai ir 7 rajonų centrai. Smarkiai bus didinama silikatinių dirbinių, cemento, šiferio ir ypač čerpių gamyba. Toliau bus vystoma popieriaus ir medžio apdirbimo pramonė, plečiama plautaus vartojimo prekių gamyba, maisto pramonė. Žuvies sugavimas 1960 metais padidės maždaug 8 procentais.

Liaudies ūkio išvystymo plane 1960 metams numatoma toliau gerinti ir vystyti transportą bei ryšius. Bus telefonizuota 350 kolūkių ir kitų objektų kaimo vietovėse. Visos kolūkių valdybos ir tarybinių ūkių centrai bus aprūpinti telefonų ryšiais su rajonų centrais. 1960 metais papildomai bus organizuotas autobusų susi-

(Nukelta į 3 psl.)

Nuotraukoje: Aukščiausiosios Tarybos deputatai (iš kairės į dešinę) — Telsių rajono „Nerimdaičių“ kolūkio pirmininkas Pranas Jonkus, Lietuvos KP Slaulių miesto komiteto sekretorius Leokadija Diržinskaitė, Joniško rajono vykdomojo komiteto pirmininkas Povilas Varlauskis ir Kalšadorių rajono Kalvių tarybinio ūkio direktorius Antanas Miklušis sesijos posėdžio pertraukos metu.

M. Baranauskas (ELTOS) nuotr.

rios 1916 m. vokiečių okupacijos metu. Pasakydė mane į kaimą, kur žmonės buvo labiau tamsūs, labiau atsilikę, negu kitų kaimų žmonės. Be to, jie buvo vokiečių žiauriai plėšiami

ir kankinami. Reikėjo ne tik dirbti neįmanomai sunkiose sąlygose, bet ir padėti žmonėms gintis nuo visokių neteisėbių, kurias jiems teko patirti nuo žiaurių kankintojų.

Tai tokia buvo mano darbo pradžia. Tačiau visa tai nepalaužė mano energijos ir noro tarnauti liaudžiai.

Slinko laikas, praėjo jaunystė. Bet dirbau su vienuodu užsidegimu, nors džiaugsmo buvo

nedaug. Tiesa, buvo laimės valandėlių, kai pamatydavau savo auklėtinių akutėse meilės kibirkštėlę, kai patirdavau, kad mano darbas duoda gerų vaisių. Bet visa tai nuodydavo viršininkų priekabės ne dėl darbo aplamai, bet dėl idėjinės jo pusės.

Atėjo pagaliau 1940 metai. Kiek daug jie teikė vilčių! Bet nelemti fašistinės Vokietijos okupacija nusiaubė visą šalį negirdėtu žmonių istorijoje žiaurumu. Pasiliejo nekaltų aukų kraujas. Zuvo nemaža ir mano mokinių. Jų prisiminimas tebėra gyvas mano širdyje, jų tragedija niekad neišdils iš mano atminties ir širdies.

(Nukelta į 2 psl.)

ĮVYKUSIOS SVAJONĖS

Grijtu mintimis į tolimą tolimą praeitį, į savo ankstyvą vaikystę, į tą laiką, kai pirmą kartą peržengiau mokyklos slenkstį, kai pirmą kartą atsėdau į mokyklos suolą.

Ir šiandien dar kaip gyvas stovi akyse mano pirmosios mokytojos Olgos Vasiljevnos paveikslas. Su kokių susižavėjimu mano vaikiškos akys žiūrėjo į mokytojos veidą, kaip greit prisirišo prie jos mano

vaikiška širdis. Man atrodė, kad nėra geresnio, kilnesnio žmogaus už mokytoją. Ir visos mano svajonės buvo tapti mokytoja.

Greit bėgo laikas: praėjo vaikystė, įžengiau į jaunuolės amžių. Ir štai — aš mokytoja!

Bet pirmosiomis mokytojavimo dienomis teko daugiau ašarų, daugiau erškėčių, negu džiaugsmo, negu rožių. Pradėjau dirbti žiau-

ŠIANDIEN—rajono

Mokytojo diena.

Mokytojų pasakojimus apie savo darbą skaitykite 2 psl.

KALBA JAUNOSIOS KARTOS AUKLĖTOJAI

Mokyklų draugas

Mūsų šalies vaikai apgaubti Komunistų partijos. Tarybinės vyriausybės ir visos liaudies meile ir rūpinimais. Tėvynė suteikia visa, kas geriausia vaikų mokymuisi, visapusiškam lavinimuisi ir poilsui. Vladimiras Iljičiaus Lenino vardo jaunųjų pionierių organizacija padeda Komunistų partijai, komjaunimui, tarybinei mokyklai ugdyti gerai išsiformavusius, kultūringus žmones, karštai mylinčius savo Tėvynę.

Rajono pionierių namai nuo pat savo veiklos pradžios laikė svarbiu uždaviniu vienai ar kitai susirūšti su visais rajono moksleiviais, įtraukti juos į naudingą ir įdomų darbą, kūrybinę veiklą.

Pionierių namuose noriai lankosi pionieriai ir moksleiviai. Jie čia rengiasi tapti vienos ar kitos srities instruktoriais. O tapę jais, savo žinių nepašyškės ir draugams, kitų mokyklų pionieriams. Pionierių namų būreliai numato šefuoti rajono mokyklas, įsteigti mokyklose naujus būrelius. Iš pionierių namų semiasi žinių ir rajono vyr. pionierių vadovai, mokytojai. Vien tik šiais mokslo metais pionierių namai suorganizavo eilę naudingų priemonių: vyr. pionierių

vadovams turiningą seminarą-praktikumą, tema „Staliniai žaidimai“, programinių dainų mokymą, rajono moksleivių darbų parodą, literatūrinį konkursą „Mūsų vasara“, pionierių aktyvo delegatų rytmetį Spaliui „Mūsų Jėgos Tau, Tėvynė!“ ir eilę kitų.

Mūsų darbas — nuolatinė kūryba ir ieškojimai. Negalima iš anksto numatyti visko, ką padiktuos smarkiais šuoliais pirmyn skrendantis gyvenimas. Tačiau Anykščių rajono pionierių namai, kasdien ieškodami naujų darbo kelių bei formų, tikrai taps viso rajono užmokyklinio darbo centru, geru pedagogų talkininku.

L. JAKSIABOGAITĖ
Pionierių namų vadovė

Apie politechninį mokymą

K. GRIBULIS

Bikūnų septynmetės mokyklos direktorius

Visi gerai žinome, kad pagrindinė politechninio mokymo forma yra darbas mokyklinėse mokomosiose dirbtuvėse. Šiuo momentu dirbtuvės dar gana skurdžios, neįrengtos, nėra reikiamo inventoriaus, mašinų. Bet visų šių trūkumų įrengimų ir prietaisų, bent mano nuomone, niekas ir neparūpins. Reikia visą tai patiems pasigaminti.

Bikūnų septynmetėje mokykloje šis klausimas pradėtas spręsti ne nuo universalių techninio staklių ar kurios sudėtingos mašinos išsigijimo, bet nuo

paprastųjų įrankių, kurių yra pas kiekvieną stalių ar šaltkalvį.

Metalui apdirbti įrankių reikia mažiau, tačiau jų sunkiau gauti, o medžiui apdirbti įrankiai nors ir sudėtingesni, bet jų lengviau gauti.

Medžio apdirbimui reikalinga: darbastalio, visų paskirčių oblių, piūklykų išilginiam, skersiniam, suleidžiamam plovimui, kaltų ir gražtų. Šių įrankių mūsų mokykloje taip pat nebuvo. Pradžioje pasigaminome primityvius darbastalius. Oblių, nors ir ne visų rūšių, išsigijo-

me įvairiais keliais (pasiskolinome, nusipirkome, pasigaminome). Piūklykų nusipirkome.

Štai tokiais keliais mes pradėjome žengti pirmuosius žingsnius į politechninio mokymo „kalną“. Patalpų dirbtuvei taip pat neturėjome. Dirbdavome klasėje. Tokiose sąlygose mes jau galėjome su mažais nukrypimais įgyvendinti programinius nurodymus. Po metų mūsų darbai žymiai pasikeitė, nes išvedėme elektrą. Visus elektros įvedimo darbus, pradedant stulpų paruošimu ir statymu, baigiant instaliacijos pravedimu, atlikome savo jėgomis. Šie darbai, mano nuomone, buvo rimtas žingsnis politechninio mokymo srityje. Turėdami elektrą, įrenginius

pertvarkėme naujai ir daugelį darbų mechanizavome. Pasidarėme zeimerį, obliavimo mašiną, tekinimo stakles ir kitokių smulkių dalykėlių. Tokiu būdu susidarėme pakenčiamas darbo sąlygas. Šiuo metu mes galime atlikti visus programoje nurodytus darbus. Bet patalpų tai ir dar trūksta.

Mokomosiose programose medžio tekinimas yra nenumatytas, bet mokinių yra labai mėgstamas ir labai reikalingas. Paprasčiausias medžio tekinimo stakles gali pasigaminti kiekviena mokykla.

Bikūnų septynmetėje mokykloje politechninis mokymas vykdomas ir kitomis formomis. Mokiniai mokosi ir gauna įgūdžius atlikdami visuomenei naudingą darbą ir vykdydami savitvarkos darbus.

GEOGRAFINĖJE AIKŠTELĖJE

Eilę klausimų, aptariamų per geografijos pamokas, pav., koordinatų, paralelių bei meridianų sąvokas, mokiniai labai sunkiai įsisavina.

Sudaryti konkrečius ir aiškius vaizdinius apie įvairius geografinius objektus tik pasakojant ir demonstruojant paveikslus, geografinius žemėlapius, ne visuomet pavyksta. Tą galima atlikti atitinkamais praktikos darbais, paprastais mokslo priemonių gaminimu.

Rengdami mokyklos geografinę aikštelę, turėjome sunkumų ir nepasisekimų. Bet liaudies

švietimo skyriui padedant, gavome cemento, išcementavome „jūrą“, sudarėme vulkano kraterį ir ledynus. Įrengtame „kalne“ yra pavaizduotas vulkanas, kurio krateryje įmontuotas kibiras. Kibiro žemutinėje dalyje įmontuoti vamzdeliai. „Kalne“ įrengtas vandentiekis. Vandentiekio vamzdį sujungus su pripildyta vandens statine, pradeda veikti upės, krioklys. Išryškėja upių baseinai ir takoskyra. Įrengėme ir nedidelį mineraloginį muziejų. Mineraloginį muziejų geografiškai papildo, pasikeisdami kolekcinėmis su kitų respublikų vidurinių mokyklų geografiškai.

Įrengiant aikštelę, geografiškai parodė daug iniciatyvos, išmoko cementuoti „jūrą“ ir „kalną“, pavaižuoti kalno šlaitus, upių baseinus ir t. t. Tuo buvo siekiama kolektyviai ugdyti darbo įgūdžius.

M. Serbentienė
Svėdasų vidurinės mokyklos mokytoja

PEDAGOGIKA

— Dalia, kaip tau patinka Anykščiai? — paklausiau savo kolegės vieną vakarą, kada grožėjoms apylinkėmis.

— Gamta puiki, žmonės geri, bet vaikai...

Nuo vaikų ir prasižėdė mūsų nelaimės. Auditorijose svajojome apie mokyklą, apie vaikus, tokius iš knygų — gerus, su gerais norais ir troškimais. O jeigu pasitaikydavo blogi vaikai, tai jie po poros etinių-dorovinių pokalbių būtinai suprastavo savo klaidas, tapdavo pirmūnais, vedančiais paskui save visą klasę.

Viskas atrodė paprasta ir sklandu.

Štai tokius mokinius tikėjome rasti suoluose. Su tokiomis „popierinėmis“ svajonėmis atskubėjome į mokyklą.

Bet, deja, mokykla buvo, kaip visos mokyklos. O mokiniai — patys tikriausi, paprasčiausi, gyvenimaiski mokiniai.

Pirmas pamokas mes stebėjome juos, jie stebėjo mus, ir atrodė, kad kaip tik apie tokius vaikus skaitėme pedagogikoje.

Bet kitą pamoką mokiniams nusibodo skačiuoti, kiek kartų mokytoja per pamoką pasako „reiškia“, stebėti, kada pakyla ir nusileidžia kairysis antakis, ir jie pradėjo užsiminėti juos labiau dominančiais dalykais, laikas nuo laiko garsiai pareikšdami savo nuomonę apie pamoką. Štai, girdi, kas čia per fizinio auklėjimo pamoką, jeigu negali stovėti kaip nori, neduoda žaisti futbolo, neleidžia vaikštinėti patvoriais...

O matematikai! Ką čia kalbėti apie matematiką, tokių ilgų ir painių uždavinių niekad jie nėra sprendę.

Čia ir pasibaigė mūsų pedagogika. Kaltinome save, kad gal ne visai sąžiningai klausėmės paskaitų, kaltinome vaikus, kodėl jie ne tokie kaip knygoje. Kartais išsėdėdavai iš pamokos nusprendusi, kad į tą klasę daugiau niekad neisi. Bet mokytojų kambaryje mus sutikdavo vyresnieji mokytojai, nurašydavo, patardavo. Pajutome, kad pradėjome studijuoti pedagogiką, kurios per porą naktų „neiškalsi“.

D. Juozapaitytė,
D. Jarošiūnaitė
Anykščių L. šios septynmetės mokyklos mokytojos

NIKOLAJEVAS. Rūpestingai ruošiasi Ukrainos literatūros ir meno dekadai Maskvoje statybinių kultūros namų kolektyvas. Neseniai čia buvo pastatyta opera „Katerina“.

Didelę programą ruošia bandūrystų ansamblys, vadovaujamas Nikolajevos nusipelnusio liaudies instrumentų orkestro dirigento Eugenijaus Josifovičiaus Enino.

Nuotraukoje: bandūrystų ansamblio dalyvės Natalija Poluškina (kairėje) ir Ala Osadčaja repeticijoje.

K. Dudčenko (TASS) nuotr.

IVYKUSIOS SVAJONĖS

(Atkelta iš 1 psl.)
Pagaliau Tarybinė Armija sutriuškino fašistinį slobiną ir išvadavo mūsų šalį nuo baisaus slogučio. Gyvenimas po truputį pradėjo atsistatyti. Visi pajutome laisvės dvelkimą.

Dabar tai pajutau, kad galiu laisvai dirbti savo išvadotajai liudžiui, kad mano darbo niekas netrukdytų, man padės. Gaila tik, kad mano amžius neleidžia ilgai džiaugtis mylimu darbu. Pajutau, kad turiu užleisti vietą

jaunoms jėgoms, kurios tęs šį darbą toliau. Ir todėl, nors su skaudama širdimi, turėjau išeiti į pensiją. Bet ir dabar jaučiu, kad mano ryšiai nenutrūko su gyvenimu ir su liaudimi.

Zinau, kad partija ir Tarybinė vyriausybė rūpinasi ne tik manimi, bet ir visais tais, kurie sąžiningai atlikę savo pareigas, išėjo poilsio.

Malonus poilsis po sąžiningai atlikto darbo, malonus ir dėl to, kad jis yra kultūringas, nes turiu pilną teisę

naudotis visos žmonijos mokslo ir kultūros laimėjimais. Štai mano kambary lentynos su knygomis, radijo aparatas, mokslinio turinio žurnalai, periodinė spauda ir kt. Vieni žodžiu — viskas man prieinama, ką žmogaus protas ir genijus sukūrė. Nors jau senatvė, o pagyventi dar norėčiau, nes įdomu sulaukti tų laikų, kai tarybinis žmogus visiškai nugalės kosmosą ir tvirta pėda atsistos ant Mėnulio paviršiaus.

Taip, gražiosios mano svajonės visiškai išsi-

pildė: dirbau laisvoje Tėvynėje, daug mano mokinių tapo inžinieriais, gydytojais, mokytojais, agronomais. Drįstu manyti, kad kuklus mokytojų darbas prisidėjo prie tų milžiniškų mokslo pasiekimų, kuriais Tarybų šalis ne be pagrindo gali didžiuotis prieš visą pasaulį. Be to, turiu dabar ramų, malonų ir kultūringą poilsį. Ir už tą visą gerą esu nuoširdžiai dėkinga Tarybinei vyriausybei ir mūsų šaliai partijai.

V. OBOLEVIČIUTE
Mokytoja, pensininė

Dideli uždaviniai, šviesios perspektyvos

(Atkelta iš 1 psl.)

siekimas 10-ye rajonų ir atidaryta 15 naujų tarp miestinių autobusų susisiekimo linijų. 1960 metais visoje liaudies ūkio šakose ir įstaigose bus įvesta 7 valandų darbo

diena ir sutvarkytas darbo užmokestis pramonėje bei statyboje.

Kapitaliniams įdėjimams respublikoje 1960 metams valstybiniame plane skiriama 1611 milijonų rublių.

Į naujus žemės ūkio laimėjimus

Naujus laimėjimus šiais metais pasiekė respublikos žemės ūkis. Laukų darbai atlikti per trumpesnę laiką ir aukštesniu agrotechnikos lygiu. Bulvių valstybei par- duota žymiai daugiau,

negu praėjusiais metais. Įvykdytas cukrinių runkelių paruošų valstybinis planas. Sudarytas tvirtas pagrindas gausiam derliui gauti ateinančiais metais. Nemažų laimėjimų pastekta vystant

gyvulininkystę. Padidėjo produktyviųjų gyvulių skaičius kolūkiuose ir tarybinuose ūkiuose.

Dideli darbai laukia Tarybų Lietuvos žemdirbių antraisiais septynmečio metais. Toliau turi kilti grūdinių, pašarinių ir techninių kultūrų derlingumas ir bendrieji derliai. Būtina padidinti gyvulių skaičių ir jų produktyvumą. Išaugo kolūkių pajamos, pagerės kolūkiečių materialinė padėtis. 1960 metais respublikos žemės ūkiui vystyti skiriama 831 milijonas rublių, arba 20,4 procento daugiau, negu buvo paskirta 1959 metams. Daugiau kaip 46 procentai šių asignavimų nukreipti melioravimo darbams.

1960 metų plane numatoma padidinti mėsos, pieno, kiaušinių, cukrinių runkelių, linų pluošto ir kitos žemės ūkio žaliavos supirkimą.

Mūsų respublikos žemės ūkio darbuoto-

jai pasiryžę padaryti viską, kad dar labiau kiltų Tarybų Lietuvos žemės ūkis.

Už dar gražesnę, kultūringesnę gyvenimą

Tarybų Lietuvos Valstybinis planas liaudies ūkiui vystyti 1960 metais numato toliau kelti darbo žmonių materialinį bei kultūrinį lygį ir geriau tenkinti nuolat augančius mūsų visuomenės poreikius. Svetimo, kultūros, mokslo ir sveikatos apsaugos įstaigų statybai 1960 metams išskirta 121 milijonas rublių kapitalinių įdėjimų. Numatyta atiduoti naudoti 179 tūkstančius kvadratinės metrų gyvenamojo ploto — 14 procentų daugiau, negu 1959 metais. Bus

pastatyta 18 vidurinių mokyklų, 10 mokyklų-internatų ir daug kitų kultūrinių-buitinių bei medicinos įstaigų. Vien tik sveikatos apsaugos įstaigoms ir priemonėms finansuoti biudžete numatyta 475 milijonai rublių, arba 31 milijonų rublių daugiau, negu šiais metais. 10 milijonų rublių skiriama fizinės kultūros ir sporto priemonėms finansuoti. Žymiai bus išplėstas kino tinklas, ypač kaime. Kino aparatų skaičius respublikoje padidės 48 procentais.

1960 metų plane numatoma žymiai išplėsti kadru liaudies ūkiui paruošimą aukštosios ir vidurinės specialiosios mokyklose.

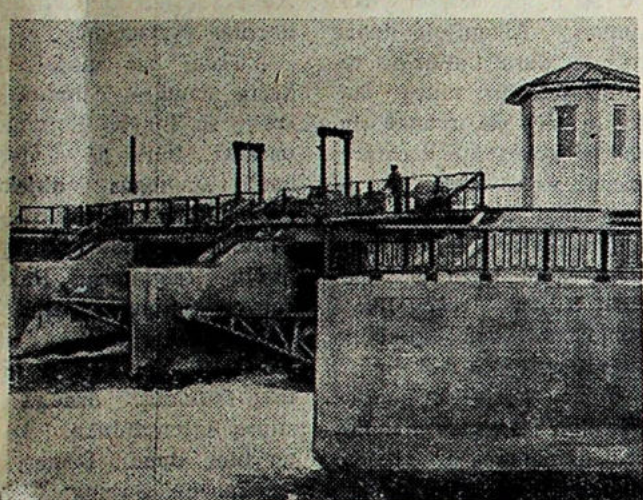
Tarybų Lietuvos 1960 metų liaudies ūkio vystymo planas, kaip buvo pažymėta

sesijoje, yra sudėtinė Tarybų Sąjungos valstybinio plano dalis. Šio plano įvykdymas bus respublikos darbo žmonių indėlis į spartesnį mūsų didžiosios šalies liaudies ūkio išvystymą.

Deputatai nurodė, kad Tarybų Lietuvos Valstybinis biudžetas 1960 metams atitinka liaudies ūkio poreikius ir sudarys sąlygas toliau sparčiai vystyti pramonę, žemės ūkį ir kultūrą. Biudžetas patvirtintas vienbalsiai. Sesija patvirtino ir 1958 metų Valstybinio biudžeto įvykdymo apyskaitą.

Sesija apsvairstė klausimą dėl respublikos Aukščiausiosios Tarybos deputato atšaukimo tvarkos ir patvirtino Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsakus.

(ELTA).

KIRGIZIJOS TSR. Baigiamas statyti Didysis Čujsko kanalas. Komplekse su Orto-Tokojso vandens saugykla kanalas greitai sudrėkins 60 tūkstančių ha žemės, o ateityje jis drėkins 100 tūkstančių ha.

Nuo plačios pagrindinės 245 km ilgio kanalo vagos šakojasi magistraliniai kanalai, kurių bendras ilgis sudaro du trečdalius kelio tarp Frunzės ir Maskvos.

Nuotraukoje: Didysis Čujsko kanalas.

A. Kleimenovo (TASS) nuotr.

GRŪDŲ PILNI SANDĖLIAI

Nuo 600 ha be nuostolių sudorėje visas grūdines kultūras, nutarėme kultū. Kiekvienoje brigadoje sudarėme nuolatines kūrėjų grupes. Be to, numatėme po keletą žmonių, galinčių pavaduoti tuos kūrėjus, kuriems kūrėjų dieną gali atsisrasti kitų svarbių reikalų. Į darbą paleidome dvi kullamasias — „Neris“ ir MK-1100.

Pirmiausia kūrėme sėklinių sklypų javus ir daugiametes žoles. Šiam darbui paskyrėme kullamąją „Neris“. Ji nauja ir geriau išvalo grūdus. Ją prižiūri prityręs mašinistas Alb. Mikšys. Per dieną su šia kullamąja kolūkiečiai prikuilia po 8—10 tonų grūdų. Su mašina MK-1100 kullame daugiausia pašarinius javus. Per trumpą laiką kolūkiečiai suvežė į visuomeninius sandėlius grūdus, iškultus nuo 500 ha. Liko iškult grūdines kultūras tik nuo 100 ha. Jau da-

bar aišku, kad šiemet iš hektaro gausime beveik visu centneriu grūdų daugiau, negu pernai. Ypač gerai pabyrėjo miežiai ir vasariniai kviečiai. Šios kultūros davė po 15 — 18 cent grūdų iš hektaro.

Kai buvo prikultos pirmosios tonos grūdų, pradėjome sudaryti sėklų fondus. Į juos išskyrėme tik veislines kultūras iš derlingiausių sklypų. Į sandėlių atvežėme fuktelį ir, nieko nelaukę, pradėjome sėklų valymą. Toje brigadoje, kur vyko kūlimas, truko darbininkų. Į talką buvo pakviesti kolūkiečiai iš kaimyninės brigados. Prie valymo mašinos dirbo 4 žmonės. Kai kullamoji buvo perkelta į kitą brigadą, čia sėklų valyti

atėjo tos brigados žmonės, kurioje kūlimas baigtas. Taip padėdami vieni antriems, kolūkiečiai paruošė visą sėklai reikalingą kiekį grūdų.

Kolūkio sandėliuose supilta 650 centnerių išvalytų vasarinių grūdinių kultūrų. Be to, supylėme 24 tonas mišinių, kuriuos sėsime žaliame pašarui ir silosui. Paskaičiavome, kad sekančiais metais reikės užsėti dobi-lais ir motiejukais apie 200 ha dirvų. Į sandėlius supylėme 3,2 tonos šių kultūrų sėklos. Žinoma, su sėklomis darbas dar nebaigtas. Per žiemą jas reikės ne vieną kartą vėdinti, valyti.

BR. ŽEKONIS

„Svėdasų“ kolūkio sandėlininkas

TRUMPAI

34 veršelius nuo pavarso augina „Pergalės“ kolūkio veršlininkė C. Strolytė. Per neplius 9

mėnesius veršeliai užaugo iki 200 kg svorio.

V. VITKONAS

KOMJAUNIMO GYVENIMAS

Kaip rūpinasi komjaunimo organizacijos darbininkų ir kaimo jaunimo bendruoju lavinimu ir kultūrinio-techninio lygio kėlimu? Tokį klausimą svarstė senesni įvykę komjaunimo rajono komiteto IV plenumas.

Albinas Adamavičius dirba statybos-montavimo valdyboje. Daug rūpesčių turi jaunasis darbininkas. Sąžiningai dirbdamas, jis įvykdo ir viršija išdirbio normas, užsiėmęs visuomeninėmis pareigomis. Bet tas jam nė kiek netrukdo sėkmingai mokytis darbo jaunimo vidurinės mokyklos aštuntoje klasėje.

Tokių pavyzdžių nestinga. Nemesdami gamybos, darbo jaunimo vidurinėje mokykloje mokslo žinias semiasi 150 jaunuolių ir merginų. Daug yra ir tokių, kurie tobulina savo specialybę. „Anykščių vyno“ fabriko cecho meistras V. Petrošius ir darbuotoja M. Tamilina mokosi Kauno maisto pramonės technikumė, Lenino vardo kolūkio karvių melžėja G. Rimšaitė — Salų žemės ūkio technikume, „Svėturio“ kolūkio agronomas Alg. Sakėnas — Žemės ūkio akademijoje. Net 26 rajono jaunieji kolūkiečiai mokosi specialiose žemės ūkio mokyklose.

Vis daugiau rūpinamasi kaimo jaunimo švietimu. Vakarinėse kaimo jaunimo mokyklose mokosi 120 kolūkiečių. Kaimo jaunimui

mokytis Debeikiuose, Kunigiškiuose ir Svėdasuose atidarytos aštuntos klasės, Juškonys — 6 kl., Anykščių RTS ir „Svėturio“ kolūkyje — 5 kl. „Zalgirio“ kolūkio kolūkiečiai du kartus per savaitę renkasi į konsultacinį punktą. Čia pravedamos bendrojo lavinimosi pamokos.

Plenumas pažymėjo, kad ne visas rajono jaunimas mokosi. Daug jaunuolių, nebaigus bendrojo lavinimosi mokyklų, o kal kurie su viduriniu išsimokslinimu nesimoko toliau.

Pernai Mickūnuose nemažai kolūkiečių baigė aštuntąją klasę. Bet šiemet

Be mokslo žinių — nė žingsnio

Čia 9 klasė neatidaryta. Buvęs „Už talką“ kolūkio pirminės komjaunimo organizacijos sekretorius Bieliūnas tuo nesirūpino. Ką pasakyti apie tokius komjaunuolius, kurie, pabūgę sunkumų, meta mokyklą? Pavyzdžiui, statybos-montavimo valdyboje dirba J. Narkevičiūtė. Si mergina neblogo mokėsi darbo jaunimo vidurinėje mokykloje. Bet dabar ji metė mokslą. Kolūkiuose yra apie 1300 komjaunuoliško amžiaus jaunuolių. Neskaitant 340 bestmokančių politinio švietimo mokyklose ir studijuojančių neakivaizdiniu būdu, iš jų tik 175 mokosi bendrojo lavinimo mokyklose.

Pasitaiko jaunuolių, kurių žemas politinis sąmoningumas. Štai, baigę vidurinę mokyklą, „Bolševiko“ kolūkyje dirba V. Kriaučiūnaitė ir jos brolis, Abu geri gamybininkai, bet lanko bažnyčią, politiškai nesubrendę. Pirminių komjaunimo organizacijų uždavinys — tokius įtraukti į kultūrinį gyvenimą ir visuomeninį darbą, kad atskratytų praeities liekanų.

Didingas mūsų amžius. Mokslo atradimai pakelčia rankų darbą fabrikuose ir žemės ūkyje. Norėdami valdyti sudėtingas mašinas, turime daug žinoti. Komunistinės visuomenės žmogus turi būti politiškai apsišvietęs, išsivinęs aukštą gamybos techniką ir kultūrinę vertybę. Jis nuolat privalo ieškoti,

degti, nenurimti. Šios mintys ir atsispaudė LLKJS rajono komiteto sekretorės E. Vingrienės pranešime, LKP rajono komiteto sekretoriaus V. Žižio kalboje, „Punktuko“ kolūkio pirminės komjaunimo organizacijos sekretoriaus P. Strigūno, komjaunuolių V. Petrošiaus, P. Rudoko ir kitų pasisakymuose. Plenumo priimtas darbo priemonių planas nurodo galres, kaip pagerinti pirminių komjaunimo organizacijų veiklą, keltant darbininkų ir kaimo jaunimo bendrojo lavinimosi ir kultūrinio-techninio lygį.

V. ATKOCIUS
LLKJS rajono komiteto instruktorius

Mūsų rajono žmonės

Prie brokavimo automato

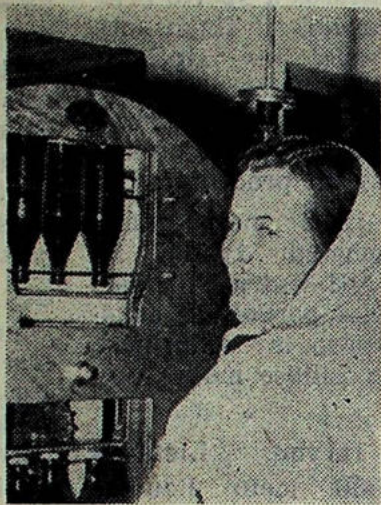
Vienodai sukasi konvejerio diržas. Skambamos viena po kitos slenka juo pilnos vyno bonkos. Pačiumpa jas brokavimo automatas ir, pakėlęs jas, apverčia aukštyn. Eleonoros Kavoliūnienės budrios akys seka prieš šviesą permatomą vyną, kad nepakliūtų į jį lako nuotrupų, kad visos bonkos būtų pilnos. Nesudėtingas šis darbas. Bet ir čia reikia būti nepaprastai kruopščiai ir nė minutės neatitraukti akių nuo automato. Per dieną konvejeriu praeina 15–16 tūkstančių bonkų. Ir visos jos turi būti paruoštos taip, kad vartotojas neturėtų priekaištų.

Nuo 1953 metų E. Kavoliūnienė dirba šiose pareigose. Prieš kurį laiką nebuvo jokių automata. Reikėdavo rankomis kilnoti bonkas prieš šviesą ir tikrinti pilstymo kokybę. Bet ir tada E. Kavoliūnienė pasižymėjo kaip stropi darbininkė.

Ne tik ceche E. Kavoliūnienė šauniai darbuojasi. Ji — aktyvi visuomenininkė.

Nuotraukoje: E. Kavoliūnienė darbe.

B. Šilgalis

FELJETONAS

Vyrai pataikė į griovį

Du draugai, pastatę Baranausko aikštėje traktorių su priekaba, pakranta plytomis, nutarė:

— Motoro negesinkim. Atrodys, kad mes tik cigarečių ar šiaip ko nusipirkti į krautuvę užsukom.

— Spaudžiam, — tarė antrasis, kuris sėdėjo prie vairo.

Vyruklai pasuko užkandinės link.

Užsakė bonką vyno. O kai toji ištuštėjo, pakartojo „ant antros kojos“. Paskui išgėrė bonką už traktoriaus sveikatą, paskui pakėlė tostą už priekabą ir plytas. Ir dešimtą bonką valsyvio užsakė, kad kelias nedulkėtų.

— Cingu-lingu, Juozuk! Gal dar po bonkelę?

— O už ką begerim, Antanuk? Aš ir taip nebeatsistosis. Atvažiuok prie užkandinės traktorių ir... cingu-lingu į namučius.

„Paryžiaus Komunos“ koloninio traktoriaus Juozas Zarskus svirduliuodamas išėjo ieškoti traktoriaus, bet po kiek laiko vėl grįžo.

— Neberandu aikštės, kur traktorių palikom. Išgerkime, kad akys prašviesėtų.

Išgėrė. O paskui pusę miesto draugeliai apvaikščiojo, kol traktorių surado. O kai surado, nieko nelaukę sėdo ir...

...Pirmiausia apvirto šalimais priekabos stovėjęs motociklas, per jį perlėkė priekaba.

— Velnias tą motociklą papainiojo. Spausk, Juozuk, kol inspektorius nepasirodė, — mokė Antanas Rimkus.

Tempdamas priekabą ir kreivodamas į šalis, „Belorusj“ pilnu greičiu perlėkė tiltą ir pasuko Andrioniškio link. Už miesto girtuoklėliai uždainavo.

Ketvirtame kilometre autoinspektorius rado apvirtusią priekabą. Antanas Rimkus gulėjo griovyje su perlaužta koja, o traktorininkas Zarskus lei-

Praėjo 15 metų nuo tos neužmirštos dienos, kai Albanijos liaudis, išvijusi iš savo tėvynės fašistinius okupantus ir vidaus priešus, tapo savo šalies šeimninku.

Nuo liaudies valdžios įkūrimo Albanijoje praėjo penkiolika metų. Tai nedidelis laikotarpis, bet per tą laiką mūsų šalyje įvyko tokie pakitimai, apie kuriuos praetyje galima buvo tik svajoti. Iki išsivadavimo Albanija buvo labiausiai atsilikusi šalis Europoje. Pramonės mes beveik neturėjome. Didelė dalis žemių priklausė dvarininkams, 80 tūkstančių vargingųjų valstiečių šelmų, t. y. daugiau kaip pusė Albanijos valstietijos, turėjo maždaug tik devynis procentus visos dirbamos žemės, o 14 procentų valstiečių neturėjo jos nė sklypelio. Kultūra ir švietimas buvo neprieinami liaudies masėms. Apie 85 procentus Albanijos gyventojų buvo neraštingi.

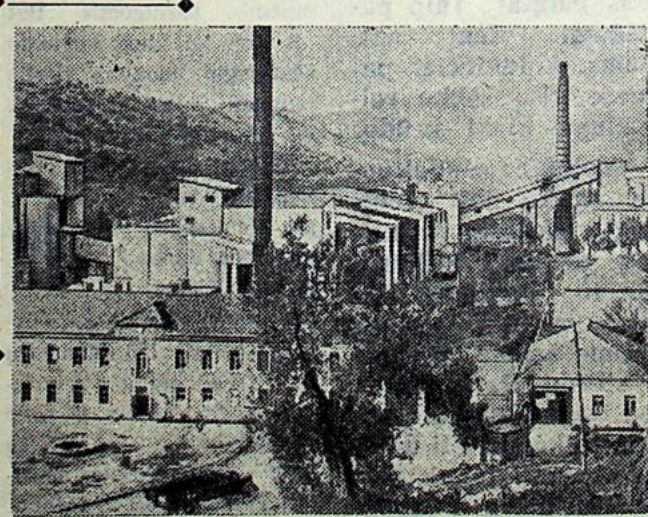
Per 15 liaudies valdžios metų Albanijoje buvo padaryta tiek, kiek praetyje

nebuvo padaryta per ištisą šimtmetį.

Pirmasis penkmečio planas pavertė Albaniją iš atsilikusios agrarinės šalies agrarine-industrine šalimi. Buvo pastatytas J. Stalino vardo tekstilės kombinatas, cukraus ir medžio apdirbimo kombinatai, cemento gamykla, naftos perdirbimo įmonė, konservų fabrikai, V. Lenino vardo ir Karlo Markso vardo hidroelektrinės bei daug kitų pramonės įmonių. Antrojo penkmečio (1956–1960) plane numatyta toliau smarkiai vystyti Albanijos pramonę. Jau 1958 metų pabaigoje pramonės produkcijos gamyba Albanijoje 18 kartų viršijo 1938 metų lygį. Toks spartus mūsų ekonomikos vystymas dar kartą patvirtina socialistinės sistemos pranašumą prieš kapitalistinę. Jeigu Albanija vystytųsi iki kariniais tempais, tai 1960 metams numatytai pramonės produkcijos apimčiai pasiekti jai reikėtų 140 metų!

Dideli laimėjimai pasiekti liaudies Albanijoje vystant žemės ūkį. Daug padaryta nusauginant pelkėtas žemes. Pasėlių plotas šalyje padidėjo palyginti su 1938 metais 96 procentais. Mūsų tėvynės laukuose dirba daugiau kaip 3,5 tūkstančio traktorių (skaičiuojant penkiolikajėgiais), daug kombainų ir kitų žemės ūkio mašinų. Apie 70 procentų valstiečių ūkių susijungę į žemės ūkio gamybinius kooperatyvus. Kooperatyvams priklauso apie 80 procentų visos dirbamos žemės.

Liaudies valdžios metais labai daug nuveikta vys-

Nuotraukoje: V. Lenino vardo cemento fabrikas.

Albanijos telegramų agentūros nuotrauka

ŠLOVINGOSIOS METINĖS

ALBANIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA. Skanderbego aikštė Tiranoje. N. Filatovo (TASS) nuotr.

tant kultūrą ir švietimą. Per trumpą laikotarpį buvo likviduotas gyventojų iki 40 metų amžiaus neraštingumas. Albanijoje dabar vyksta tikra kultūrinė revoliucija. Visų mūsų mokymų, taip pat ir aukštųjų, durys atvertos darbininkams, valstiečiams ir jų vaikams. Dabar pas mus mokosi keturis kartus daugiau vaikų, negu 1938 metais. Kasmet respublikoje išleidžiami šimtai specialistų su aukštuoju mokslu.

Pirmą kartą Albanijos istorijoje įsteigtas liaudies teatras, operos ir baleto teatras, kino studija, dainų ir šokių ansamblis, jau neminint daugybės kino teatrų, muziejų, kultūros namų.

Plačias perspektyvas socialistinio statyboje atve-

ria mums trečiasis penkmečio planas (1961–1965 metai), kurį dabar ruošia Albanijos Darbo partija ir liaudies vyriausybė.

Viskas, kas naujai sukurta liaudies Albanijoje, susiję su Tarybų Sąjungos parama. Nėra nė vieno naujo stambaus objekto pramonės, žemės ūkio ar kultūros statyboje, kur neturėtų teigiamos įtakos Tarybų Sąjungos pagalba. Mūsų liaudis teisėtai didžiuojasi tuo, kad ji turi tokį ištikimą draugą ir stiprų sąjungininką, kaip tarybinę liaudį. Draugystė su Tarybų Sąjunga yra visų mūsų laimėjimų pagrindas, todėl mes saugosime ją kaip brangiausią dalyką pasaulyje.

Adriatikas KANANIS
Albanijos žurnalistas

Apie tamsias gatves

Paskutiniu metu labai patamsėjo Anykščių vakarais. Gegužės Pirmosios ir A. Vienaolio-Zukausko gatvėse seniai perdegę gatvių apšvietimo lempos. Bet niekas jų nepakeičia. Todėl tamsiais rudens vakarais praeiviai priversti graibytis tvorų arba spėtinai eiti reikiama kryptimi.

Seniai ant tilto per Šventąją pastatyti puikūs stulpeliai su lempomis apšvietimui. Bet tiltas apšviečiamas tik švenčių dienomis. Nejaugi miesto vykdomasis komitetas išleido tiek lėšų metalinių stulpelių padarymui ir lempų su pulkais abazūrais pirkimui tik paradavimui?

Daugiau kaip pusė lempų nedega miesto sode. O Ubagevičiaus, Sportininkų, Vlenybės, Daukanto, Leliūnų ir dalis Pergalės gatvių iš viso neapšviečiama. Ir tik todėl, kad perdegę lemputės.

Sunku vakare pasiekti ir rajoninę bib-

lioteką. Gatvelė siaura, purvina, o apšvietimo — jokio. Nori žmogus pasikeisti knygą — mesk darbą vidurdienį ir bėk į biblioteką, nes vakare neperžvelgiamoje tamsioje į aplūzusias tvoras gali akis išsibadyti. Apie Stoties ir Mičiurino gatves jau ir kalbėti nebėra ko: ten vakarais taip tamsu, kad, kaip sakoma, pirštu į akį durk. O gatvelės purvinos, automašinų provėžomis išvagotos. Tik ir žiūrėk, kad ne tik į pusbačius, o ir į aulinius batus purvinas vanduo šliukštės.

Išėini vakare į gatvę, apžvelgi tamsioje su retomis šviesos saulėmis skendintį miestą ir pagalvoji: ar lėšų trūksta gatvių apšvietimui, ar rūpinimosi miesto gerbūviu?

K. ALECHNOVICIUS

Už redaktorių
C. BYTAUTAS

Mūsų MEDŽIAGOS PĖDSAKAIS

„Nėra ko laukti“

Apie tai, kad Lenino vardo kolūkyje nekullama, buvo rašyta „Kolektyvinio darbo“ Nr. 87 (1070).

Pranešu, kad korespon-

dencijoje išdėstyti faktai atitiko tikrovę. Dabar kolūkyje jau iškultas daugiametės žolės. Kulimo darbai vyksta trečioje brigadoje. Baigiamas taisyti

motoras ir antrai kullamajai.

St. SRIUBAS

Juškonių apylinkės D2D

Tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas